

יצחק מרדכי הכהן רובין

הר נוף עיה"ק ירושלים תובב"א

בס"ד ערש"ק ויקהל פקודי תש"פ

הוראות נחוצות לשבת

טבילה במקוה – הנהגים לטבול בכל ערב שבת [וכן לצורך טבילת עזרא], לא ילכו למקוואות עד יעבור זעם, דיש בזה חשש סכנה. ובשעת צורך כי האי יכולים להטיל על עצמם ט' קבין, וכתב בשו"ת שבט הלוי ח"א סי' כ"ד דאפשר לעשות כן במי מקלחת [והוא לערך בשיעור של חמש דקות].
ואין צריך לזה התרת נדרים, שהוא בכלל הנהגה טובה והנהגת מצוה שסומכים על מסירת המודעה בערב ראש השנה, עיין שו"ת שלמת חיים לגרי"ח זונפלד זצ"ל סי' רל"א, ובשו"ת מנחת שלמה ח"א סי' צ"א אות כ'.

ברכת מעין שבע [מגן אבות] במנין שאינו קבוע – כתב השו"ע סי' רס"ח ס"י שאין אומרים ברכה מעין שבע בבית חתנים ואבלים, כיון שכל הטעם באמירת ברכה זו היא משום המאחרים שלא יהיו ניוזקים, וכתב המשנ"ב שם ס"ק כ"ד דכל שכן אותם המתפללים לפרקים במנין בבית שלא יאמרו ברכת מעין שבע, אבל כשיש קביעות לכמה ימים ויש ספר תורה אצלם כמו בירידים, דומה לבית הכנסת קבוע ואומרים. עוד הביא המשנ"ב ס"ק כ"ה מהמג"א בשם הרדב"ז שבמקום שנוהגים לאומרה אין למחות בידם, אבל הפמ"ג פקפק בזה דהוי ספק ברכה לבטלה.
וכתב בלוח לארץ ישראל דבעיה"ק ירושלים נוהגים לאמר ברכה מעין שבע גם במנין שאינו קבוע. אלא שהעיר הגרש"ז אויערבאך זצ"ל [מובא בשש"כ פרק ס"ה הערה נ"ח] דאפשר שמנהג ירושלים זה שייך רק בירושלים שבין החומות, דבגלל הקדושה חשיב בבית הכנסת. ודעת הגרי"ש אלישיב זצ"ל [ספר הערות על מסכת שבת] שמנהג זה נוהג בכל ירושלים ואף מחוץ לחומה.

הוצאת ספר תורה ממקומו למקום אחר – במקום שהעירוב מתוקן כדין מותר להוציא ספר תורה למקום אחר לצורך קריאת התורה בציבור, ואף בגוונא שלא יקראו בו ג' פעמים, ובתנאי שיכינו מקום מכובד שיניחו בו את ספר התורה [עיין שו"ע סי' קל"ה סי"ד וברמ"א שם, ובשו"ת מהר"ם פאדווה סי' פ"ח, ובספר שערי אפרים שער ט' סעיף מ"ג, שלא הזכירו תנאי של קריאה ג' פעמים, ובספר ערוך השולחן סי' קל"ה סל"ב כתב שהמנהג לדקדק שיקראו בס"ת ג"פ, והגרש"ז אויערבאך זצ"ל הורה דלא בעינן שיקרא ג' פ' וסגי בהכנת מקום מכובד לס"ת, וכבר דן בזה זקננו הגרנח"ל אויערבאך זצ"ל בתשובה הנדפסת בספר אהלי שם בסוף ספר שו"ת מהרש"ם ח"ו [שנת תשי"ו] וראה עוד במש"כ בקונטרס מראה כהן זמני שמחה סי' י"ב].

קריאת הפטרה – במקום שקוראים את הפטרה שלא מתוך קלף, נוהגים לקרוא מתוך תנ"ך שלם, ועיין משנ"ב סי' רפ"ד ס"ק א' בשם המג"א דצריך לקרות מתוך נביא שלם ולא מתוך הפטרה הנדפסת בחומש, והוסיף בשעה"צ שאף שכתב הפמ"ג "תנ"ך" לאו דוקא הוא [והטעם דכיון שכל ספר וספר הוא נביא בפני עצמו אין מעלה בצירוף כל התורה וזה כתובים]. ואם אין להם רק הפטרה הנדפסת בחומש יש לסמוך להקל שלא לבטל את הקריאה.
עיין משנ"ב סי' רפ"ד ס"ק י"א דבמקום שקוראים שלא מתוך הקלף, נכון לכתחילה לקרות בלחש מתוך הספר עם הקורא [אבל כשקוראים מתוך הקלף כתב בספר מעשה רב הציבור שזמעים ולא קוראים עמו ביחד].

אמירת יקום פורקן ביחיד – כתב השו"ע סי' ק"א ס"ד שאין להתפלל ביחידות בלשון ארמי אבל בציבור מותר, והטעם לפי שאין מלאכי השרת נוקקין ללשון ארמית [וה"ה לשאר לשונות חוץ מלשון הקדש] אבל ציבור אין צריכים מליץ שהקב"ה בעצמו מקבל תפילתם. עוד כתב השו"ע שגם לענין בקשת צרכיו אין היחיד שואל בלשון ארמי, ועל פי זה כתב המשנ"ב ס"ק י"ט שבציבור מותר לבקש צרכיו בלשון ארמי, ועל פי זה א"ש מה שאומרים יקום פורקן וברוך שמה בצבור בלשון ארמית, והוסיף המשנ"ב דלפי זה אם מתפלל בביתו אין יכול לומר שום יקום פורקן ושכן מוכח באור זרוע. ובספר שערי אפרים שער י' סעיף כ"ו כתב שהמתפלל ביחיד יאמר רק את היקום פורקן הראשון [ומקורו מספר קיצור של"ה], וכן הוא בהרבה סידורים. ועיין מש"כ בשו"ת שלמת חיים [מהדורה חדשה סי' ר"נ], ולכאורה צ"ב מ"ש יקום פורקן ראשון משני, וכבר הקשה כן בשו"ת הר צבי ח"א סי' ס"ד, וכן הקשה הגר"ח קניבסקי שליט"א, עיין במכתבו המובא בשו"ת רבבות אפרים ח"א סי' רט"ז].
ואותם המתפללים בשבת זו ביחידות ובאים לבית הכנסת לשמוע קריאת התורה בעשרה, יאמרו את היקום פורקן לאחר קריאת התורה.

ברכת החדש – מברכין את חודש ניסן, החל ביום ה', זמן המולד ביום שלישי בשעה 10 14 דק' 11 חלקים.

ציות להוראות הרשויות בשבת – אם יוכרוז בשבת הוראות מטעם הרשויות ומוחות ההצלה, וכגון הוראות לאנשים להיכנס לכיכוד וכ"י יש להישמע להם, וכן יש למסור להם פרטים הנצרכים לצורך מידע רפואי וכדומה.

שבת היא מלועזק ורפואה קרובה לבוא